

Asia: VN/23806/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ajoneuvoverolain liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Finnwatch kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä koskien ajoneuvoveron muuttamista. Finnwatch ei pidä esitettyä muutosta perusteltuna, sillä se heikentää liikenteen päästövähennyksiin kannustavaa ohjauskeinoa ja pienentää valtion verokertymää tilanteessa, jossa valtiontaloutta vahvistavia keinoja tarvitaan muun muassa ilmastotoimien rahoittamiseksi. Emme pidä esitystä ilmastopolitiikan tai ilmasto-oikeudenmukaisuuden kannalta perusteltuna. Esitetyksen ilmastopoliittista takaperoisuutta korostaa se, että esitetyssä muodossa ajoneuvovero ei laske vähäpäästöisiltä (110 grammaa kilometriltä tai sitä vähemmän päästöjä aiheuttavilta) ajoneuvoilta.

Sen sijaan, että veronkevennyksillä hidastetaan siirtymää kestävään liikenteeseen, tulisi tavoitteena olla liikennepäästöjen aiempaa voimakkaampi hinnoittelu sekä polttoaineita että polttomoottoriajoneuvoja verottamalla. Tämä on saastuttaja maksaa -periaatteen mukainen tapa jakaa ilmastomuutoksesta koituvia kustannuksia päästöjen aiheuttajille.

Yksityisautoilun kustannusten nousua aiheuttavalla politiikalla on tutkitusti haitallisia vaikutuksia joihinkin kotitalouksiin (1). Näitä vaikutuksia ei kuitenkaan ole perusteltua pyrkiä välttämään ilmastotoimia heikentämällä vaan ottamalla käyttöön erillisiä toimenpiteitä, jotka tukevat oikeudenmukaisuutta tai tukevat siirtymää vähäpäästöisempään liikkumiseen.

Oikeudenmukaisuutta voidaan tukea esimerkiksi palauttamalla kiristyvien päästöverojen tuottoa kansalaisille hiiliosinkona. Liikenteen vihreää siirtymää voidaan puolestaan tukea kohdentamalla varoja kevyen liikenteen, joukkoliikenteen tai sähköautoilun edistämiseen. (2)

(1) <https://vatt.fi/-/polttoainevero-ei-suomessa-kohdistu-erityisesti-pienituloisiin>

(2) https://finnwatch.org/images/pdf/OIKEUDENMUKAINEN_EKOLOGINEN_SIIRTYM_-_LIIKENNEOHJELMA.pdf

Leipola Lasse
Finnwatch ry